

ЦАРЕГРАДСКИ ВЪСТНИКЪ

Годишна цена :

100 гр. за въ Цареградъ, — 130 гр. за по вонъ.

Подписка-та пачива въ начало-то на всякъ мѣсяцъ и ся прийма у Типографія та на Вѣстника въ Болгарскій Метохъ на Фенеръ, и у цетовы те вонъ отиснители.

№ 116.

ИЗДАВА СЯ ВСЯКА СУББОТА.

Вмѣстиваніи по грошъ на реда. Обыкновенно и-те средня обявлєніи отъ 150 до 200 парчета печататся за 150 гроша, и пары-те нѣхъ напредъ ся броятъ; ако книга та мѣ печатана, тѣ пары назадъ ся вращать.

ВАТРЕШНИ НОВИНЫ.

ЦАРЕГРАДЪ.

Слѣдующе-то меморандомъ допратся на 16 Джамазиль-Аххръ до посолскы-те въ Цареградъ начальницы, съ кое-то Н. И. В. отступава имъ едно мѣсто составляемо отъ 43 хиляди четвероугольны аршины (лакаты) за да направятъ тамъ гробища; а гробища-та, кои-то сега существува на мѣсто-то бѣла виста называемо отъ гдѣ-то ся гледа една часть отъ Боспора, всичкій Юснударъ, входятъ на пристанище-то, Сарай-Бурну и островы-те Пригипно, Халки, Антигови и проти, не ся вдигна отъ сега до 3 години и ще останатъ свободны за общій расходъ.

Меморандомъ.

“ Гробища-та, кои-то са положени при Императорска-та на Пера казарма (кѣшла) и ся посвѣтени за погребеніе-то на мертвы-те отъ общества-та католическы, протестанскы и Халепскы христіанъ, живущи въ столица-та нахажда на едно мѣсто, гдѣ-то много свѣтъ ходи, и понеже пространство-то имъ не е освѣтъ отъ 10 хиляды четвероугольны токмо лакты, намѣриси като недостаточно за това употребленіе.

“ Правителство-то на Н. И. В. Султана имѣюще высоко едно попеченіе за всы-те неговы подданныцы, опредѣли мѣсто-то, кое-то е срецо Императорско-то военно училище, и кое-то има пространство отъ 43 четвероугольны лакты и е положено около болница-та на милосердно-то художественно общество да послужи за гробища на рѣченны-те общества.

“ Тыя общества като ся распоразумѣятъ ще ся раздѣлятъ това мѣсто, соразмѣрно со мѣсто-то, кое-то всяко отъ тѣхъ сега има на ветхы-те гробища.

“ Понеже кости-те на погребены-те тука

мертвы треба да ся принесатъ на новы-те гробища, 3 години отъ сега ся опредѣлиха, що-то като малко по малко тыя кости въ това растояніе ся пренесатъ, да ся пренесатъ совѣмъ на окончаніе-то на 3-те тыя години, и ветхы-то на гробища-та мѣсто ще ся преобрази на общій расходъ.

“ Приносямъ, Господине Министре, това рѣшеніе на ваше-то знаніе, и въ тойзи случай воспользуемъ за да ви повтора подтверденіе-то на мое-то камъ васъ прензрядно почитаніе.

— Правителство-то на Соединены-те Штаты у Америка, като чу какъ Н. И. В. Султана има намѣреніе да испрати единъ отъ свои-те пароходы на вселенно-то изложєніе, кое-то въ Нью-Йоркъ има да стане презъ идущій мѣсяцъ Май или Юній, неговый сенатъ и народопредставительный соборъ опредѣлиха, въ послѣдній мѣсяцъ Февруарія, 500 хиляды гроша за иждивеніе-то на гостелюбіе-то, кое-то Американско-то министерство ся располагав да принесе на пароходны-те чиновницы.

— Въ предидущій нашъ листь извѣстихме че Лордъ Редклифъ (Стратфорд Каннингъ) Англійскій посланникъ дойде въ оный вторникъ; а сега приложаваме, че казъ 5 — 6 часа презъ дѣнь-атъ, вси-те Англійски подданныцы бѣха ся собрали на Топхана-та, кои-то, като видѣха Лордъ Редклифа да излѣзе на сухо, вси съ единъ гласъ вываха ура! Сетѣ посланникъ-атъ качиси на едѣнь весма богато усѣдленъ конь, кой-то му бѣше пратенъ отъ Рифаатъ паша, министра иностранныхъ дѣлъ, и Намикъ паша, и така содруженъ отъ 12 кавазы и отъ всы-те Англійскы подданныцы отиде въ посолскій дворецъ.

Въ истый дѣнь, Реуфъ бей, Рифаатъ пашовъ сынъ, содруженъ отъ Г-на Абро, отиде на Англійско-то посолство за да поздравитъ отъ страна министра иностранныхъ дѣлъ Лордъ Редклифа за добро-то негово пришествіе; и послѣ нѣколко часа отидоха и Кимиль бей, входитель-атъ на посланницы-те, Нурединъ

бей, диванскій терджиманъ, за да го поздравитъ и тѣ отъ страна на Императорско-то правителство.

На утрєнний дѣнь среда, Лордъ Редклифъ осиде на Высока-та Порта и направи долго едно посѣщеніе на Мехмедъ-Али-Паша, Великаго Везиря, и на Рифаатъ паша, министра иностранныхъ дѣлъ, кои-то му сториха отлично и сердечно приниманіе.

По на другій дѣнь въ четвергокъ, Лордъ Редклифъ, содруженъ отъ Г-на полковника Розъ, отъ всы-те посолскы лица, и чиновницы-те на пароходъ-атъ Ироствъ, кой-то го довесе, отиде на Царскій дворецъ Чараганъ, гдѣ-то ся нахаждаше уже министра иностранныхъ дѣлъ, и кой-то му огдаде честь съ отлична една учтивость. Послѣ, като си отдычаха малко, Рифаатъ паша представи посланникъ-атъ на Н. И. В. Султана, предъ кого-то онъ каза слѣдующе-то слово :

Государю!

“ Азъ, по нарочна една заповѣдь отъ Царица-та, преславна-та моя государиня, пакъ при Ваше Величество ся вращамъ; и уско-ряющъ мое-то возвращеніе во обстоятелства немаловажны, Царица-та пожела да ви даде ново едно доказателство на жарка-та и прія-телска полза, коя-то, тя и нейно-то правителство непрестанно хранятъ за все що ся относя на благоденствіе-то на Оттоманска-та Имперія, и на особа-та Вашего Величества. Ако и да существуваха особни нѣкои неприятели, азъ обаче послушахъ заповѣды-те на моя-та Государиня, не токмо отъ должность и честь, но още отъ удовольствіе проискождаемо отъ искренно едно желаніе за да помогнѣмъ що-то права-та Вашего Величества да ся произведатъ, права, кои-то Царица-та на сердце има; и отъ надежда всегда иста-та честь да получавамъ, какво-то що толико пути въ дворецъ-атъ Вашего Величества я получилъ; и веру той предметъ излѣшно ще е да ви приносямъ нови подтвержденія. Существующи-те толико благопо-

ПОДЛИСТНИИЪ.

ОРУЖЕНОСЕЦАТЪ НАПОЛЕОНОВЪ.

(Вижъ число 115.)

Сички-те тези чловѣцы, мали и големи, болере и колебаре, знаяха, че денете имъ ся счєтѣне, че смърта е близо, и никои отъ тяхъ нема да я избегне. . . .

И ни единъ не нахмури вежды-те си, ни едно чело не ся помрачи отъ каххръ.

Тѣхъ юнацы-те дєто любжтъ своито отечество чакатъ смърта!

— Графъ, рекохъ азъ, пробуденъ отъ таквози хладнокровіе, мужество и самоотверженіе; мы предложихме да си сдѣдєте честно, а вы ся отказвате.

— Отказахся, рече той.

— Азъ съмъ простъ офицеръ въ республиканско-то войско, но давамъ ви слово да обнови пакъ предложеніе-то, съ сохраненіе на

животатъ ви, и да ви дамъ паспорта вамъ и на семейството ваше.

— Господине, отвѣте той съ важность, моі-атъ царъ не ми е заржтвалъ да ся сдавамъ.

Колко высоки чувства во този отвѣтъ!

— Попытайте тези чловѣцы, согласни ли са да ся сдѣдѣтъ; колко-то до мене, азъ ся согласвамъ салъ съ едно условіе.

— Съ какво? кажете.

— Тутакси да мя проводжтъ на смъртъ.

Вмѣсто отвѣтъ раздадєся единодушны викъ:

— Да живѣй царжтъ!

Азъ си приклонихъ глава-та и замълчахъ.

Графатъ показа на чєтырѣхъ си сынове.

— Двѣмата изъ тяхъ, рече той, азъ понєсохъ на рѣцєте си камъ подножієто на царската плаха; на челото имъ избрызна крѣвта на царя-мученика. Могатъ ли таквизи чловѣцы да ся сдѣдѣтъ?

Сутринта кулата притѣрпє жестока осада; дєсятъ мина останаха на мѣсто съ покойно чело, съ весело лице.

На другія-те дѣнь убитъ старіатъ Графовъ сынъ и юще дєсятъ души.

Нещастія-те отнесоха въ майчина-та му одѣжъ.

Майка му на колѣне произнесе молитва надъ него, братія-та му повтораха сѣщото; тя пакъ начала да приготви финецы.

Сичкото время азъ бяхъ совершенно свободенъ, ходяхъ вредъ по кулата, виждахъ какъ тези юнацы падаха мѣртвы единъ по-диръ други, какъ Графатъ съ сынове-те си бѣаха ся съ неописано юначество.

На третія-те дѣнь достигна помощь на республиканско-то войско.

Графатъ въздѣхна.

— Юще два дєна ся дѣржаваме!

Азъ пакъ отъ ново му предложихъ условіе.

Сичкото бѣ напрасно.

Призъ нощта Графъ ма повика при себє си.

"лучно между двѣ-те Имперіи пріятельскі
"сходства положени са верху основи по крѣп-
"кости трактаты. Устроени са верху взаимно
"одно довѣріе и верху ползы почти и на двѣ-
"те обиди. Между тѣмъ, увѣренъ самъ какъ
"привилегіи-те, кои-то Англичанскы-те под-
"данницы имать въ това мѣсто, неимать нужда
"отъ подобно обезпеченіе освѣтъ онова, кое-
"то отъ добръ познана-та политика и распо-
"ложенія-та Вашего Величества. „

Султанъ-аъ ся показа чувствителенъ отъ колко-то повече е возможно на благородны-те тѣя почтенны, пріятельскы и сочувствителны израженія, и показа съ най благополучны рѣчи що-то оны мысли за Царя-га, нейно-то правительство и нейный достойный представитель. —

Жур. де Констан.

— Оная среда, Мехметъ паша, военный министръ, бѣ на Цера и направи едно посѣщеніе на Князя Меньшикова.

— Оный четвертокъ Кямилъ бей и Нурединъ бей ходиха при Г. Делакура Французскаго новаго посланника и поздравили го отъ страна на Высока-та Порты за благополучно-то негово пришествіе.

— Въ минала-та суббота, Господинъ Делакуръ, облеченъ съ обрядная юниформа, содруженъ отъ Г. Бенедети и Г. Шефера, перваго терджимана, и тѣ съ обрядна юниформа облечени, отидоха на Высока-та Порта съсь конѣ богато обсадени и съсь кавазы, кои-то министръ иностранныхъ дѣлъ му бѣше пратилъ, и посѣти Великаго Везира, (предсѣдателя совѣта и министра иностранныхъ дѣлъ.

— Въ истый день, Князь Меньшиковъ, Россійскій чрезвычайный посланникъ, има разговоръ съ министра иностранныхъ дѣлъ.

— Въ оный вторникъ, Г. Джезаерли, кой-то бѣше задрѣвъ въ монетный дворецъ (зарѣхана-та) ради непорядочны-те неговы въ сокровище-то (хазна) счети, прія освобожденіе-то си отъ милость-та Султанова.

— Нова една скороходна пароходна служба между Вѣна и Цариградъ презъ тѣя дни ся почена, и перво-то нейно отъ Цариградъ за Вѣна отшествіе быде у вторникъ. Тая пароходна служба ще отива отъ Цариградъ за Вѣна въ растояніе на 9 дни, а отъ Вѣна до Цариградъ на 7.

Меморандомъ преведено и допратено на 10 того отъ министра иностранныхъ дѣлъ, на разны-те посолскы начальницы на пріятельскы-те слѣды,

Познаваме, Господине министре, че Императорско-то правительство съ намѣреніе да

притисни бунтовно-то движеніе, кое-то преди нѣколко време бѣше ся вдигнало въ Черна-Гора, една отъ области-те на Высока-та Порта, бѣше намѣрило за нужно да положи Барскы-те страны въ обсадно едно состояніе. Но, слава на отцово-то попеченіе на Н. Н. В. Султана, като спокойствие-то совѣтъ ся востанови по тѣя области, рѣшеніе обсада-та да ся вдигне по Императорско высоко приказаніе, и за това заповѣди ся испратиха на мѣстны-те власти.

Поспѣшавая, Г-не Министре, да ви сообща Императорско-то това рѣшеніе за да го сообщите кѣмъ то принадлежава.

Придобѣ, Г-не Министре, подтвержденіе-то не-то-то мое почитаніе.

— По оны день Господинъ Делакуръ, Французскій посланникъ, содруженъ отъ Г. Бенедети, перваго посолскаго писаря, отъ Г-на Шефера, перваго посолскаго терджимана и отъ другы посолскы чиновницы, отиде на дворецъ-аъ Чараганъ, гдѣ-то ся прія отъ Нурединъ бей, Диванскаго терджимана, и Кямилъ бей, входителя на посланницы-те, кои-то го заведоха въ една зала, гдѣ-то Рифаатъ паша, министръ иностранныхъ дѣлъ ся нахождаше, и кой-то, като му показа най пріятны-те неговы учтивости, представи го на Н. Н. В. Султана. Г. Делакуръ приказа едно слово и послѣ даде на Н. Н. В. повѣрительны-те писма, кои-то го уполномощивать при В. Оттоманска Порта.

На това слово Н. Н. В. Султанъ-аъ отговорися съ думы най способны на пріятельство-то, кое-то между двѣ-те слѣды существува.

— Князь Меньшиковъ, Россійскій чрезвычайный посланникъ, ходи оны день въ четвертокъ при Рифаатъ паша, и ся разговоры съ верховнаго того чиновника.

— Споредъ Телеграфическо едно писмо отъ Берлинъ, 29 Марта (и), научавамеся, че имало подозрѣніе за нѣкой митежъ, и че за това задрѣли четиридесять души, и ходили на осмьдесятъ домове да търсятъ, и намѣрили оружія и други войскы потребы.

— Съ обыкновенный Россійскій пароходъ, кой-те отъ Одесса иде, М. Вогускій, скороходецъ на Россійско-то правительство, дойде въ среда и донесе писма на Россійско-то посолство.

— Споредъ Атинскій Наблюдатель отъ 27 Марта Французска-та флота, управляема отъ Барона Ласюса, стигнала на 24 истого на Пирей, и отишла да ся задрѣ въ пристанище-то Саламина.

— Солунъ, 17 Марта.

Единъ стражаръ сега скоро отъ Струмица дойде и донесе на Солунскій-аъ управителъ злосчастна новина отъ тамошный каймакъ, Той казва че една шайка почти отъ 40 души разбойницы была слѣзла въ града и

нападнала на Еврейскій единъ богатъ домъ му открадла вещи, и нары до 50 хиляди г. сѣна; и че послѣ като усвоили тая цѣна, з. 30 дѣйцы-те поискали оице да имъ дадутъ. И по това като хванаха да заплашавать и друка вдигать принудиха домакинина и два-та зисговы сынове выкъ отъ все гърбо да на М. дятъ и помощь да просятъ; понеже каймака живѣше срецо Еврейна, пробудиха кохора-та и мнозина стражари затекохася р. только повече скоро отъ колко-то чуха пушче въ домъ-аъ да ся хвѣрли. Злодѣйцы-те грабили бѣха верху домакинина, кого-то по б. ил. гополуцію не можиха да убіятъ. Сраженіе б. пр. де между стражары-те и злодѣйцы-те и 4. че. ни наднаха долу; но не ся знае оице да. го. тѣя са вси отъ злодѣйцы-те, или нѣа по мѣ. не. имъ нѣкой отъ стражары-те. Наконецъ з. не. дѣйцы-те побѣгнаха и тотчасъ каймакъ-а. рѣ. проводи да извѣсти Солунскій Везиръ за 9. проводи хора надира-та имъ; но страхуватся 2. не бы тѣя разбойниства да ся распространя. ну. въ будуще-то оице по надалечъ.

Измилъ, 27 Марта 1853.

Научавамеся че Н. В. Измирскій управитель, Али-паша, ще проводи презъ тѣя дни из. четири отъ Измирскы-те села, гдѣ-то ходи. ж. разбойницы-те, писмо, споредъ, кое-то ако. ш. случи отъ тукъ натакъ злодѣяніе нѣкое. га. коло града ни, село-то близъ, кое-то ста. ма. злодѣяніе-то ще ся одолжава точно да план. вѣ. обыда-та на оны, кои-то ся убѣраха. И то. ла. зашто-то реченіи-те села дадоха писменно. н. р. рушеніе. Тая мѣрка ако и да е строга, но тр. де. баше въ дѣйствіе да ся положи за общо. н. м. обезпеченіе. Ии.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

— Презъ тѣя дни единъ злодѣйцъ, гречскій подданникъ, нападна верху една Еврейна коя-то презъ Ени-Джамія минаваше, и исх. ие отъ гърба шала ѣ да вземе; и понеже. не му ся вдаваше, улови я и хвѣрли я до. на земля-та и извадилъ бѣше единъ дж. л. ножъ за да я убіе; но стражары-те. д. стигнаха, избавиха жена-та, и уловили зло. дѣйца и го заведоха въ темница.

— Една жена въ Парижъ родила едно д. те съ глава отечена и съ едно око. всред. чело-то му, и вмѣсто носъ има дѣте-то. ро. подобенъ на слоновъ-аъ (филь) но това ч. довинце живѣ токмо нѣколко минуты.

— Число-то 18. Замѣчавать какъ Австрійскій Императоръ ся е родилъ на 18. А. густа; какъ ся качи на трона на возрастъ. 1. год. и какъ на 18 Февруаріи ся избави отъ. рука-та одного убійца.

Азъ го намерихъ съ жена си и трима-та сынове.

— Господине, каза той, мы имаме юще нѣколко бжчюве съ баруть; мойте челоуѣцы и азъ ще влѣзимъ въ тяхъ и ще ги подпалимъ, вы.

Азъ истрѣпнахъ и отстѣпихъ назадъ.

— Вы проумѣвате, продолжа той, че ако и да имамъ право, но не ща да имате еднаква участь съ мене. За сохраненіе-то на животъ-аъ ви, азъ желая сохраненіе-то на жена си и двата сынове.

— Боже мой! извыкнахъ азъ, спасете и вашіятъ но не челоуѣцы-те ви. Предложите каквито условія желаете.

— Не, рече той, единъ кербеганъ умре веке, утрѣ ще умрѣтъ юще двама. Жребій падна на младіятъ: той ще остане съ мене.

— Умиловителеся! извыкнахъ азъ въ отчаяніе: зашто да не спасемъ и него.

— Защото ладіята вмѣства салъ четьирма.

— Азъ ще остана, като е тѣй.

Той ся задума, но скоро хвана сына си за рѣкъ и рече:

— Помни добре тогоу офицеръ, и ако судбата ся примѣни нѣкоги, и животъ-аъ му е въ опасность, защици го въ опаснота на животъ-аъ си.

Какво можеше да бжде по благородно отъ този отказъ?

Ладія-та, на която додохъ, чыкаше до сълбата. Старіятъ ратай държеше лопатыте. Подирнето прощаваніе на семейството, кому то не беше веке написано да ся соедини на този святъ, исполнено бѣ съ печално достоинство: безъ плачь, слзыте безмолвно течаха по лицето имъ.

Много время майката държа въ объятія сына си, когото оставаше на смъртъ; като го обня тя не показва никаква слабость, но му рассказавше за мученичество.

Подиръ единъ часъ, като преплыхмъ езерето, минася веке стоическото мужество на сыновете и хладнокровіе-то на майката.

Тѣ ся пригърнаха и, съ обжрнаты оу. камъ кулата, расплакахася.

Едвамъ ся разсѣмна, небо-то, юще бяло. викаво и мжтно, изведнаждъ ся освѣти отъ. кървави пожаръ, раздадеся страшень гърмелъ. земжта ся разстресе и огнани дѣждъ избрыз. на. къ небо-то.

Кулата полете на воздухъ.

Гра-аъ съ сына си и ратайте умрѣха. за царя си. Кулата немаше веке. На мѣстотъ. й стояха развалины въ своята дика красота. Наполеонъ нечаянно прикѣса словото. на оруженосецъ-аъ.

— Не разумявамъ салъ, какъ е могла Французската Монархія да падне съ таквизи челоуѣцы! . . . А каде ся дѣла графиня Кербеганъ съ сыновете?

— Графиня ся пресели въ Испанія съ сына си, Ваше Величество.

— А дѣ е вторіятъ сынъ?

— Слугува въ Испанската войска.

— На колко години е?

— Въ островъ Самогь множество скакальци ся появи, и правителство-то вдигна на крака 3000 души; распрати ги вездѣ по гора-та и поле-то за да ги гонятъ.

— Докторъ Гросъ, знаменитый Нѣмецъ физиологъ, обнародова предъ нѣколко време въ Московскы-те физическы лѣтописи една статія за нѣкои много любопытны разысканія съ кои-то говори за Автоматическо-то рожденіе. Тия негови откритія казватъ че са много любопытны и чудесны.

— Существова между Парижъ и Лондонъ електрически телеграфъ, кой-то токмо отъ у правителство-то ся употребляваше. Сега обаче на 8 Марта дадеса дозволеніе и народа да го употребява.

Весма любопытно нѣщо замѣчиха на него. Електрическо писмо, отъ четиридесѣтъ рѣчи составляемо, испратися отъ Парижъ на 9 часа на сутрень-та, и стигна въ Лондонъ 2 минути преди 9 часа. Това явленіе толкувася отъ естествена-та малка разлика, кой-то существова между Парижскы-те и Лондонскы-те часовници ради разстояніе-то, кое-то существова между два-та тия градове.

— Елмаза Кохиноръ, кой-то ся бѣше изложилъ во Вселенно-то Лондонско изложѣніе, и за кой-то нѣкогда говорихме въ нашій листъ, положи ся въ среда-та едного круга и ся украси на около съ много други елмазы, за да ся туре на царицина Викторинъ вѣнецъ (корова), и иждивиха за тоза двѣ хиляды лари стерлинны.

— Путешественикъ нѣкой, кой-то изъ Одесса наскоро дойде, приказваше че Россія имала 95 миліона сажены (уврати) земли, и считавать че двѣ-те третини на тая земля, като ежегодно ся работи, дава 250 миліона четверти жито, отъ кои-то 60 миліона служатъ за сѣме, 150 миліона ся иждивляватъ въ Имперія-та, 10 миліона ся употребляватъ на разны винены пятія, а други-те почти 30 миліона четверти вонъ по чужды мѣста ся пращатъ.

ВОПВАШНИ НОВИНЫ.

ФРАНЦІЯ.

— Парижъ 24 Марта (н.)

Отъ нѣколко дни вен-те нѣща падать отъ цѣна-та си заради извѣстія-та, кои-то за востокъ ся раздавать; и особенно тржгваніе-то на наша-та флота отъ Тулонъ за Архипелага, причины всеконеченъ страхъ. Вѣстникъ Монитѣрь испитася да успокои духове-те. Но чловѣцы-те толико ся бѣха уплашили що-то

— На осемнайси.

— Ей какви чловѣцы мы тривате! прошьп-те Императоратъ, и нѣва дума ми на по лицето му.

Слѣдъ три дена Наполеонъ бѣ въ Испанія.

Вечерта, въ десять часа, Наполеонъ самичакъ задуманно ходеше по палатката си; въ ржце държеше донесеніе отъ началника на войската и разсѣянно то пробягваше го, то лѣтеше со вниманіе.

Изведнаждъ на лицето му изобразися изумленіе; той повыка оруженосца.

Влѣзи сжщятъ онзи, съ когото той дойде изъ Парижъ.

— Повыкайте полковникатъ на 64 линейни баталіонъ.

Чрезъ нѣколко минути полковникатъ стоеше предъ него.

— Какво ще рекжтъ слошта въ донесеніе-о на началника отъ войската: “въ смъртнѣ-

отдавно време не бѣха видѣли толико множество да отива да продава и да залага нѣща всякаго вида. И всякъ страшилъ тѣрсише другій по страшилъ отъ него.

Ако и разны извѣстія отъ Турція да дохождатъ, и разны размышленія верху неа ставать, говорятъ обаче и за дохожданіе-то на Папа-та у Франція; и верху тойзи предметъ двѣ нѣща ся замѣчавать: Казватъ че едно писмо отъ Римъ дошло и извѣстявало че Папа-та не ще можаль у Франція да дойде преди идущій Августъ или Септември. Отъ друга страна Марсилскій вѣстникъ, кой-то всегда добръ е извѣстенъ, увѣдомлява какъ заповѣдъ ся даде на морска-та въ Тулонъ власть да приготи пароходный корабль Наполеонъ называемый съ великолѣпно и богато украшеніе, достойно за преславный гостъ, кого-то Франція ся располагала да приѣмае.

АВСТРІЯ.

— На мѣсто-то гдѣ-то злодѣйца Либени ся покупи Императора да убіе, рѣши ся церква да ся устрои; и пары-те, кои-то до сега отъ спомоществованія за тая цѣль собраха, възкачуются до 400 хиляди фіоринны.

— Нови войски въ Италія ся испратиха, и сега 100 хиляды чловѣцы въ Ломбардія ся собирать.

— Извѣстія у Вѣна дойдоха, че Россійскій Императоръ ще дойде у Варшава послѣ 2—3 недѣли.

— Рифаатъ пашово-то произведение на министерство-то иностранныхъ дѣлъ причини у Вѣна голѣмо удоволствіе, зашто-то той дважды посланникъ у Вѣна бѣ провodenъ, и зашто-то въ негово-то пребываніе остави благоприятни воспоминанія.

— Пишатъ отъ Миланъ че, по заповѣдъ отъ Пиемонтско-то правителство направиха разысканія въ предѣлы-те лѣсове и че тамо на много мѣста до 3000 пушки намѣриха, кои-то бунтовници-те имаха намѣреніе да употребятъ ако бунта, кой-то въ Миланъ быде, бѣше сполучилъ.

— Прочитася у Вѣнскій Вѣстникъ Лондъ че указъ отъ Н. В. Императоръ Николай ся обнароди предъ нѣколко време чрезъ кой-то запрещавася на семсары-те Евреи да не правятъ семсаржкъ на християнски заведенія. Такожде ся запрещавало на семсари-те християны да не представляватъ торговскы или сарафски Еврейскы заведенія. Тая мѣрка относя ся на много въ Одесса заведенія. Запрещавася още на торговскы-те сынове третяго чина да ходятъ въ лицей-те да ся учать, гдѣ-то ся учать торговскы-те сынове перваго и втораго чина.

— Прочитася въ Триестинскій Наблюдатель:

Графиня Монтюхъ, майка на Французската Императрица, остави Парижъ презъ тия

лѣтъ походъ противъ сѣверната Гверилія, зетъ бѣ полковникатъ на 64 линейни баталіонъ, и ако не бѣ мужественното вмѣшательство на младіятъ французски изгнаникъ, щеше да е убитъ.

— Ваше величество, отвѣте полковникатъ; тозъ юноша прикры ма съ гърдите си и, ако и получи седемнайси раны, спасе ми животатъ.

— Какъ ся случи това? живо попыта Наполеонъ.

— Азъ бяхъ изгубилъ нѣтъ съ нѣколко солдаты, дето бяха останали при мене, и по паднахъ въ заеада. Въ насъ гърмяха отведъ. Мы ся нахождахме въ таквази тясна и дика урва, дѣто отъ всяки пѣнь, отъ всяки камѣнь гледаше пушка.

Скоро около мене останаха салъ четири души, но зашто бяха изранены, тѣ едвамъ стояха на крака и не имъ оставаше друго, освѣнь славно да умржтъ!

Испанцы бѣха девять ми на; като излязо-

днѣ, и казватъ че наскоро щела да ся ужени за Ессій Князь, кой-то въ Парижъ ся намѣрва, и че отивала въ Мадридъ за да иска дозволеніе отъ Испанска-та Царица за това нейно бракосочитаніе.

— Особни состоянія на стары нѣкои превосходны мужіе, присметуати на Англійскы лиры стерлинны.

Крисосъ имаше притежательно состояніе отъ цѣна 1,700,000 лири, освѣнь голѣмо едно денежно количество, слуги и вѣщны работи отъ равна една цѣна. Той имаше обычай да дума, че единъ гражданинъ, кой-то нема доволно едно состояніе за да сохрания войска или полкъ, не е достойнъ богатъ да ся называва. Философъ Сенека имаше состояніе 2,500,000 лири. Лентулъ, прорицателя, имаше состояніе 3,000,000 лири. Тиберіи на смъртъ-та си, остави 23,625,000 лири, кои-то Калигула иждиви въ растояніе по малко отъ една година. Цесаръ, преди на чинъ да ся произведе, долженствуваме 2,995,000 лири, и купи Циророво-то пріятелство за 500,000, а Лицей-Павлово-то за 300,000. Когда-то убиха Юлія Цесара, Антоній имаше долгъ повече отъ 300,000 лири; А послѣ издеде отъ общо-то 147,000,000 лири. Апицій иждиви въ роскошность 500,000. Юліе Цесаръ принесе на Сербела, Брутова майка, безцѣнъ камѣнь отъ цѣна 40,000, Клеопатра даде въ едно пиршество (зефетъ), на Атона да испие единъ безцѣнный камѣнь, раступенъ въ оцетъ, отъ цѣна 80,000 лири. Клавдій сынъ Атоновъ испи единъ отъ цѣна 8,000 лири. Калигула иждиви за единъ обѣдъ 80,000 лири, и Иліогабалъ 20,000. Лукулова обыкновенный обѣдъ струваше 20,000 лири. Месала даде, 400,000 лири за Антонова домъ. Рыби-те, кои-то въ Лукулово-то рыбохранилище живѣяха продадохася за 35,000 аири.

(Вѣст. Учениковъ.)

БОЛГАРСКА ПИСМЕНОСТЪ.

Славянска Литература преподаваша ся въ Парижъ на училище-то называемое.

Коллежъ де Франсъ.

Пяттокъ, 3 Януарія 1853.

Не можихме да ся упражниме въ нашій урокъ верху единъ весма важный вопросъ, кой-то ся отиоса на происхожденіе-то на Славянскы-те народи, на нхны-те закони и обычаи. Това разысканіе щеше да пресѣче нитка-та на наша-та литературна исторія; Показахме обаче нѣкои религіозны, историческы и общественны задачи (проблеми), кои-то да рѣшиме ся общах-

ха изъ засадата, тѣ ни забыколиха, убиха солдатыте ми, хванаха юларіятъ на коня ми, единъ изъ тяхъ щеше мене да хвърли въ мене, когато изведнаждъ отъ близкитъ ржтъ испламе огнь; грѣмна, Испанецатъ падна мъртви наедно съ пушката си.

Въ сжщата тѣзи минута, азъ чухъ гласъ, кой-то выкаше французски:

— Не ся сдавайте!

Нечаянната помощъ върна ми сичкото мужество. Азъ хвърлихъ и повалихъ Испанца около мене.

Отъ ржта раздадеса други гърмелъ и повали третіятъ.

Камъ мене тичаше челякъ съ гола глава, вятератъ развяваше му космыте, въ ржцете му бѣха пистовы, на плетите пушка. Азъ вдигнахъ конжтъ си, и безъ да му рекж нещо, безъ да проумѣж погледатъ му, скрыхъ меса задъ дървото.

(Слѣдува.)

ме. На това треба вещественны доказателства. Воспоминанія-та на существующи-те памятники служатъ като подпоръ на мнѣнія-та. То е вещественный законъ. Ученность-та е вещество на наука-та; Таковже и мы можемъ да управдаеме, предъ учены-те, теоритически наши утвержденія, мы обаче ще ся потруди́ме да докараме тѣя ученостны вопросы кадѣ средоточіе-то, кадѣ общо-то понятіе, кое-то служи за основаніе нашего курса; и ще расположимо тѣя ученія така що-то нижни-те слѣдствія да можатъ въ цѣлостъ-та на наша-та Исторія да ся взематъ.

Когда-то литература-та и поезія-та Славянска торжественно отъ минало-то време ся прощаваше, когда-то учени-те мыслятъ и ся испытываютъ ново едно существованіе да создаютъ, треба обозрительно едно понятіе за произшествіе-то на всячко-то това племе. Ще научиме тука съ нѣколко думы онова що уже казахме за Европейскы-те Славянскы древности; и ще ви заведеме кадѣ Азія, кадѣ ветха-та исторія, кадѣ источника на все-те преданія, и все-те религіи, и, послѣ, ще ся трудиме да подтвердиме слѣдствія-та, кои-то изведохме отъ современна-та наша исторія.

Знаете уже че Славянско-то племе существовало; и, Шафарикъ, въ Энциклопедическо-то негово списаніе, доказа вкое сумнѣніе верху тая истина да нема. Ще ви научиме нѣкои имена, имена на мѣста, кои-то, споредъ какъ-то казва поетъ Колларъ, стоятъ срецо иностранно-то нашествіе, и имена-та на нѣкои мужикъ, кои-то едни слѣдъ другы въ Греческа-та и Римска-та исторія ся помяли. Така Колларъ доказва че все що ся отнѣся на стары-те Венеты, Ненеты, Неосы, принадлежава на Славянска-та Исторія; и че Венеты-те живѣяха въ Белгія, Англія и Франція, въ области-те Вандей, и Британія. Во време на Римска-та Република Венеты-те или Ненеты-те намирахася уже край Адриатическо-то море; а во време Цесарово живѣяха въ Белгія. Цесаръ принося много имена, кои-то явно ся Славянски, и между тѣхъ столица-та на исты-те тѣи Венеты или Ненеты въ Белгія, кой-то ся называваше Езиризоомъ или Озириско или Езикракъ, име, кое-то толико често по поверхность-та на Славянска-та земля ся намира. — Знаяха уже че тѣи Венеты отъ Белгія бѣха едно поселеніе отъ Италианскы-те Венеты. Градъ Венеція называся по Славянски Венетки или Бенатки. Въ това време существоваха уже сношенія между два-та тѣя народы раздѣлени отъ другы чужды народы. Неца веке да ви казвамъ другы явно Славянски имена, какъ-то напрымѣръ „Брестъ“, кое-то не е нито Целтическо, нито Германско, нито Римско, и кое-то е толико често въ Славянска-та Географія.

Но тойзи исторически вопросъ става още по важнѣ за да изясни древности-те на Римскій народъ. — Тойзи Мистическій народъ, на кой-то, до нынѣ не можиха да опредѣлятъ происхождение-то му, и кой-то живѣше всредъ чужды народы, всредъ „Оскы-те.“ Тая земля на нѣкои мѣста всредъ „Оскы-те,“ „Волскы-те“ (и Уолски по гречески) „Сабинны-те“ „Самбрийцы-те,“ народы Целтическы, и народы на кои-то до нынѣ народность-та не можиха точно да докажатъ. Напрымѣръ, то що ся отнѣся на народы-те „Оски,“ „Сабини,“ „Волски,“ учени-те изрекоха много разны мнѣнія. Единъ отъ най учены-те, „Карлъ Отфрендъ Мюлеръ,“ кой-то сочини едно важно списаніе верху това вещество, казва че „Оски-те“ са различны отъ „Латинны-те,“ и че „Сабинны-те“ гозораха со всѣмъ чуждъ на Латинны-те языкъ; той полага че той языкъ ся приближава на языка „Етрюскій.“ (и Тиррини по гречески.) Мы весьма малко познаваме языкъ-атъ „Етрюскій,“ и непознаваме отъ него освѣтъ 8 или 10 думы. А колко-то за языка „Волскій и Сабинскій,“ той освѣтъ

отъ Италианска-та земля ся изгуби; тѣя обаче имена много са обыкновенни на ухото-то одного Славянина. „Волскъ,“ „Вилкиръ и Волскиръ“ са исто-то какво-то „Казинъ“ е преведено отъ дума-та „Орси,“ кое-то, споредъ ветхы-те Римскы Историкы, значи Ирисы. Но „Апаидини,“ кой-то писа Рагузска-та Исторія, написание това име „Казинъ“ истолкувано на Славянско едно нарѣчіе: то както и „Ирисы“ значи Ветхо. Освѣтъ това: на знамениты-те трапезы намѣрени, на 1444, въ Гюбивъ, познати съсь име-то „табуле Енгубіенсесъ“ и описани отъ „Ланди,“ нахождатся имена явно Славянскы; и най старый Латинскій надписъ надъ тѣхъ ся намира. Имено е че Г. Ланди и Гротфендъ, кои-то описаха тѣя памятники, не познаваха Славянскій языкъ. Тѣи памятники ясно не ся истолкуваха; но, въ первый взглядъ, намѣрватся, напрымѣръ, думы както „Баранъ“ „Миръ, Грабъ, Грабрь, Жена“, имена, кои-то явно не са нито Целтическы, нито Латинскы, а явно са Славянскы. Видже, ученіе-то на тойзи языкъ колика свѣтлость можеше принѣ, и колико мучни вопросы щеше рѣши.

Тѣи народи „Оски, Сабини,“ вси-те тѣи народи, кои-то Римъ окружаваха, бѣха союзницы съ Венеты-те, кои-то наедно съсь „Лидійцы-те“ живѣяха по край Адриатическо-то море. — Страбонъ, споредъ старо едно преданіе, говори за едно преселеніе на „Лидійцы-те“ въ Италиа; и за него говорятъ много други современни историкы. Тѣи „Лидійцы“ и тѣи „Венеты“ намирахася пакъ, по наподиръ, по край рѣка Ринъ и въ Мизія, въ Етрурія, Панонія; но Мизія какъ-то и Иллирія бѣха населени во време-то Траяново отъ Славяны-те. Въ Тита Ливій, ще намѣрите уже имена явно Славянски, и кой-то единъ Славянинъ и сега още ще може да разумѣе: както „Белазора.“ Въ нынѣшня-та Далмація, и особенно на время Траяново, намѣрваме уже народы, за кои-то Шафарикъ описа, и вы казуваме да прочетете негово-то списаніе. Даже и въ Марсіена, землеописателя, кой-то препикуваше Императоръ Траяновы-те рукописы, намираме единъ градъ „Барсавіонъ“ и Тербиція, кого-то „Плинь“ называше „Сербиціумъ“ единъ вѣкъ преди „Плинь,“ во время Императора „Августа,“ называха го Сербиціумъ; и, наконецъ, намираме имена на рѣки, заливы, градове, кои-то единъ Руссецъ и единъ Полякъ проумѣва и сега още. Сига да пригледате памятники-те отъ онова время, животны-те надписы верху „Траянова-та колонна,“ и добръ ще познаете образы-те, кои-то толко пути сте видѣли въ Россія, образы-те на Славянскы-те селяны, кои-то разнествуютъ отъ „Тракийскы-те“ конницы, отъ Партскы-те конницы, отъ Лесгійскы-те конницы и пр. имѣющи Азіатическое происхождение.

Име-то Мизія, дадено на тая область е Славянско; то нищо друго не значи освѣтъ мѣсто на челоуцы-те; вѣроятно Славяне-те челоуцы са ся называвали „мужи, мижы“, Грцы-те ги называвали Мизосъ, и Римляне-те „Мизи.“

Исто-то е и за име-то „Панъ,“ Господаръ. Отъ това име происхожда име-то „Панонія,“ кой-то не е освѣтъ едно Государство, освѣтъ едно княжество, кое-то взеха за едно народно име и отъ тамъ происхожда това смѣшеніе между двѣ-те имена „Панонія и Мизія“ що-то и трудно е да ги раздѣли нѣкой една отъ друга въ стара-та Географія. — Намѣрваме въ единъ Византійскій списатель, за кого-то Шафарикъ говори, да ся споменава за царя „Мизикосъ,“ „Мозикосъ,“ „Мизакъ,“ кой-то ся удари отъ Римскій единъ начальникъ, во время на Восточна-та Имперія, въ истый неговъ градъ Мизакъ.

Убо Мизія, „Панонія, Венеція,“ незначатъ друго освѣтъ Славонія.

РАЗНЫ ИЗВѢСТІИ

Г а б р о в о .

Тука вземаха до сегѣ само 2 Вѣстника, сега станаха слѣдующы-те:

Почтенный Г. Иванчу Стояновъ Брашовалъ.
" Г. Цвѣтку Недювъ, учитель
" Г. Петку Х. Манасовъ.
" Г. Андрей Д. Хесачи.
" Г. Петко Тревненецъ.

ПѢСНЬ.

Ой Павле Павле
Павле башъ чорбарджи.
Прочудся Павли
Дурау до царя,
И до Визиря.
Че има Павли
Дори широки
И има Павли
Къщи высоки
И има Павли
Порты желѣзны;
Въ средѣ дори има
Златна ябалка
Подъ ябалка-та
Златна трапеза:
На нея сѣдять
Деветъ павуна
Съ деветъ Павуницъ
Се павуницы
По каполче держать.
Царь хаберь проводи:
Кадѣ да е Павли
Нека тука дойде.
Отъ гдѣ зачу Павли,
Облечи си Павли
Селска-та прѣвѣля
Упжна си Павли
Опжцы на нози
Че си обзе Павли
Негова Палешникъ,
И си обзе Павли
Дълга-та купрала,
Че отиде Павли
Право при царя
И на царя дума:
Ой ми тѣя тебе
Царю Господарю!
Хаберь ми си пратилъ
При тебе да дойда
Царь на Павли дума:
Ой Павле Павле
Павле башъ чорбарджи!
Отъ дѣ спичели?
Толкови имае?
Господь ми го даде
Имамъ си го ази,
И азъ самъ печелялъ
Съ тѣя прѣвѣля
И съ тѣя купрала,
И царя го дари
И на Павля дума:
Я хайде Павле
У васъ си иди
И ся весели
Сось шумъ вѣно
И съ прѣсна гыта.

ТИПОГРАФІЯ Ц. ВѢСТНИКА.